3. Hogyan kell elszámolni az adót?

Ha az "elszámolandó adó" pozitív előjelű, tehát a fizetendő adó összege a levonható előzetesen felszámított adó összegét meghaladja, az adóalany az "elszámolandó adó" összegét köteles megfizetni az Art.-ban meghatározott esedékességig⁷⁹.

Ha az "elszámolandó adó" negatív előjelű, azaz a levonható előzetesen felszámított adó összege a fizetendő adó összegét meghaladja, az adózó a különbözetet az elévülési időre figyelemmel,

- a soron következő adómegállapítási időszakban, a fizetendő adót csökkentő tételként beszámíthatja, vagy
- meghatározott feltételek szerint és módon a NAV-tól visszaigényelheti. 80 A visszatérítés az Art.-ban meghatározott esedékességtől kezdődően a bevallás benyújtásával egyidejűleg kérhető.

A NAV az adó-visszaigénylési kérelmet akkor teljesíti, ha a negatív előjelű különbözet összege eléri vagy meghaladja

- a havi bevallásra kötelezett adóalanynál az 1 millió forintot,
- negyedéves bevallásra kötelezett adóalanynál a 250 ezer forintot,
- éves bevallásra kötelezett adóalanynál az 50 ezer forintot.⁸¹

Jogutóddal megszűnéskor a jogelőd megszűnéshez kapcsolódó adóbevallásában szerepeltetett negatív elszámolandó adó – az előzőekben ismertetett értékhatár-feltételek nem teljesülése miatt – vissza nem igényelhető összegét a jogutód veheti figyelembe, mint fizetendő adót csökkentő tételt. Ha a jogutód belföldön nem adóalany, akkor úgy kell tekinteni, hogy az adóalany jogutód nélkül szűnt meg. Ilyenkor a jogelőd a záróbevallásában kérheti az ott feltüntetett negatív adó visszatérítését. 82

A beszerzések "kifizetettsége" nem feltétele a visszaigénylési lehetőségnek, annak a kiutalási határidő meghatározásakor van szerepe.

Ha az adózó adószámát a NAV törölte, az adószám törléséről szóló határozat véglegessé válásának napjával adólevonási joga megszűnik. Ha az adószámot az adóalany kérelmére a NAV ismételten megállapítja, akkor önellenőrzéssel, az elévülési időt is figyelembe véve érvényesítheti az adószáma törlése előtt nem érvényesített adólevonási jogát.⁸³

4. Hogyan kell bevallani az adót?

⁷⁹ Áfa tv. 185. § (1) bekezdés, Art. 3. számú melléklet, I. Határidők, 2. pont.

⁸⁰ Áfa tv. 153/A. §.

⁸¹ Áfa tv. 186. §.

⁸² Áfa tv. 186. §.

⁸³ Art. 246. §, Åfa tv. 137. §.

Az áfát

- a havi adóbevallásra kötelezett adóalany a tárgyhónap első napjától az utolsó napjáig,
- a negyedéves adóbevallásra kötelezett adóalany a tárgynegyedév első napjától a tárgynegyedév utolsó napjáig,
- az éves bevallásra kötelezett adóalany a tárgyév első napjától a tárgyév utolsó napjáig terjedő időszakra állapítja meg, ez az adómegállapítási időszak.⁸⁴

Az áfabevallási kötelezettség többféleképpen teljesíthető 85:

az erre a célra rendszeresített nyomtatvány benyújtásával: ebben az esetben az adóbevallásra a tárgyévnek megfelelő évszámmal kezdődő '65. számú nyomtatvány (2024-re a 2465. számú nyomtatvány) szolgál, melyen jelölni kell, hogy az adott bevallás havi, negyedéves vagy éves időszakra vonatkozik. Figyelem! Az áfabevallást néhány kivételtől eltekintve – elektronikus úton kell benyújtani.⁸⁶ A közösségi kereskedelmi kapcsolat miatt beadandó, 'A60 jelölésű, 2024-ben a 24A60-as számú összesítő nyilatkozat kizárólag elektronikusan nyújtható be.

vagy

- a.) az ún. eÁfa rendszer alábbi módokon történő használatával: az adóhatóság által erre a célra rendszeresített elektronikus (ún. webes) felületen a rendelkezésére bocsátott adatokat kiegészíti, módosítja, az adólevonási jogáról és annak gyakorlásáról nyilatkozik, és az így előállított adónyilvántartásból összeállított bevallástervezetet ugyanezen a felületen bevallásként jóváhagyja,
- b.) az adóhatóság által közzétett módon és adatszerkezetben, gépi interfész alkalmazásával (M2M) továbbított, bizonylatszintű adatokból álló adónyilvántartásból összeállított bevallástervezet jóváhagyásával.

Ha az adóalany a bevallási kötelezettségét több módon is teljesíti, akkor az elsőként benyújtott bevallás minősül az adóalany bevallásának. 87

Figyelem!

Az eÁfa rendszer használata nem váltja ki a 24A60-as összesítő nyilatkozat benyújtását, azt az eÁfa rendszer használatával történő bevallás esetén is nyomtatvány útján (elektronikus úton benyújtva) lehet teljesíteni.

⁸⁴ Art. 2. számú melléklet I. B) 3.1.7. pont.

⁸⁵ Áfa tv. 184.§ (2) bekezdés.

⁸⁶ Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) 36. § (4) bekezdés d) pont. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 1. § 23. pont, 9. § (1) bekezdés a) pont.

⁸⁷ Áfa tv. 184.§ (6) bekezdés.